

FOMENT

BIBLIOTECA PÚBLICA
TARRAGONA
Número solt 5 centims
Arrenda segons tarifa

Portaveu oficial en les comarques tarragonines, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

ANY VIII.

REUS, dijous 21 d'Agost de 1913

Núm. 193

GRAN HOTEL DE LONDRES

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE

LUXOSAS HABITACIONS

QUARTO DE BANY I DUTXA

AGUSTI CASANOVAS

Cotxes a tots els trens — Plaça de Prim - REUS — Telefon núm. 28

SALO DE LECTURA, PIANO I VISITES

SERVEI DE GRAN LLUIMENT

PER A BANQUETS

MUNDIAL PALACE

COBERTS DESDE 3'50. - RESTAURANT INSTALAT FRENTE AL MONUMENT DE COLON. - TELEFON 763. - BARCELONA

Tots els dies de 12 a 3 concerts. — Els divendres plat del dia sopa BOUILLEBAISSE. Dissapte menú corrent i vegetarià. — Gran menjador per a 500 comensals. — Esplén dida il·luminació. — Servei esmerat. — Cuina selecta. — Perruqueria i banys.

ENTORN DE LA QÜESTIÓ DE LES AIGÜES

El procés den Loperena

Un nou incident vé a estimular-nos en aquesta feixuga però agradable tasca, de defensar a nostra ciutat de les urpes copdicioses d'uns negociants desentranyats: la vista de la causa que se segueix al company Loperena per suposades injurries inferides a l'honorable diputat per aquesta circumscripció don Julià Nougués.

L'honorable senyor Nougués, retragué en ple Congrés, en lloc on no podiem defensar-nos, la malvada historia dels 36.000 duros inventada pel no menys honorable i digne diputat per Gandesa i a la vegada concessionari del nostre servei d'aigües, don Joan Caballé i Goyeneche.

Les paraules pronunciades per l' pintable senyor Nougués varen merèixer un dur comentari publicat en aquestes columnes, comentari mansó davant de l'iniquitat comesa per un home que tingué la gosadía d'entelar l'honra de volguts companys, sabent previament que era fals tot quant deia i que'ls interessats no podien contestar-li. L'acció del senyor Nougués fou d'una cavalleritat exemplar! Comportant-se tant dignament, tenia el dret d'apelar a tots els medis per a provar que li quedava un rastre de pudor i's querellà contra FOMENT. Era plausible la seva decisió, que'ls homes han d'ésser conseqüents fins en la maldat. Aixís els coneix tothom i és més fàcil evitar un contacte perillós.

El senyor Nougués, doncs, ha perseguit judicialment al company autor del comentari de referencia. El senyor Nougués que ens difamà en ple Congrés, que és director de "Las Circunstancias" i "El Consecuente", el que ofereix an aquèsts servidors de

l'Empresa Caballé l'escut d'una acta de diputat per a convertir-la en natent d'injuradors, calumniadors i difamadors empedreïts, té dignitat. Aixís ho ha de creure aquell que observi la persecució de que's fa objecte al company Loperena; però nosaltres que coneixem al senyor Nougués, tenim els nostres dubtes sobre la finalitat que persegueix amb el procés del nostre amic.

Se n'han empleat tants d'ardits per a aniquilar-nos, per a destruir als defensors de la ciutat que vetllen per a que no sigui assaltda, que les persecucions judicials no són més que una repugnant modalitat dels procediments posats en joc pels nostres adversaris.

Una part de la gloria d'aquesta gesta heròica en defensa de Reus que ha sostingut FOMENT, correspon de ple an en Joan Loperena, anima d'aquesta publicació, campió irreducible de la bona causa.

La causa seguida a instancia den Nougués serà l'aúriola que il·luminarà la figura del nostre company, que passava quasi inadvertida sota'l volcàl de la modestia.

Tot Reus sabrà des d'ara, lo que deu an en Loperena: els sacrificis que noble i desinteressadament ha fet per la ciutat hospitalaria ont ha vist nàixer al seu entorn les més flairoses flors de l'amistat. Tot Reus per ell serà un jardí on la gratitud hi treurà eternal florida, que la llevor de la maldat sembrada pels que'l temen sofrirà una metamorfosi, i en lloc de donar escardots, florirà en lliris.

Ens ho ha dit tot en Nougués des dels diaris que dirigeix. Ens

ha dit lladres, chantagistes, fins fills de mala mare... però ens ho han dit els diaris den Nougués...

Els hem dit que mentfen quan han sentat afirmacions falses, i ens han perseguit judicialment. Ho hem dit nosaltres.

Nosaltres ens entreguem al tribunal de l'opinió per a que'ns jutgi; ells als de justicia.

Veïeu si n'hi ha de diferencia entre ells i nosaltres.

Seguiu avant en el vostre camí, pobres naufrechs de la vida, que morirèu ofegats per les vostres propies baixeses; seguiu la vostra tasca de difamació, que mentres no us vindiqueu davant de la conciencia pública, mentres

els vostres noms se pronuncin seguits de denigrants califcaciones, els vostres insults no tenen cap virtut.

Feu lo que us plagui, continuèu la vostra obra, però nosaltres que poseu al nostre pas amb vostres persecucions inquisitorials, no fan-més que encoratjar-nos i acoblar al nostre entorn afectes i simpattes.

Cada nova iniquitat que cometeu, és un pas que donem camí de la victoria.

No descansèu, que la vostra conducta foilla és penyora del triomf de la Ciutat per sobre'ls mercaders que volen assaltar-la.

El pou del miracle

¡Aparteu les criatures! o la ciencia del Dr. Muñón!

Hem llegit, i tornat a llegir, el "Eso a la ciencia y a la verdad" que publica "La Justicia Social" en son darrer número, i, no hi podem fer més, encara que voldriem pendre'ns ho en serio, les rialles ens pessegollegen als llavis. Aixís, doncs, ne parlarem, mig en broms mig en serio, de l'edificant ressenya de l'excursió d'alguns socialistes al pou del miracle propietat del senyor Caballé, polític més del miracle que'l seu pou.

Nosaltres no coneixem al Sr. Pistor més que de vista, però no obstant, com que no som tant malpensats com els possibilistes diuen, volem creure que'l senyor Pistor es tot un doctor, volem creure en la seva saviesa, i volem admetre com a bons i desinteressats, tots els elogis que'l setmanari socialista defensor dels monopolis dedica an aquell senyor, encara que, la veritat sigui dita, aixó dels títols acadèmics ens inspiren molt poca confiança d'ensà que, un senyor que era maestro zapatero, va volguer fer-se amb un de títul, i no ha conseguit altra cosa que ser un zapatero entre los maestros amb tot i saber (?) bacteriologia. Mes aixís i tot no podem explicar-nos satisfactoriament la serie

de tonteries que'l setmanari socialista posa en boca del doctor Pistor, com no sigui que'l periodista autor de la ressenya no va entendre prou bé les explicacions d'aquell senyor, fetes en castellà molt pitjor que'l clàssic castellà de municipal, o com no sigui que'l reporter no sapiga escriure amb claretat alló que vol dir, com semblen demostrar-ho aquells lean y meditan y lean y medita pueblo i altres selectes frases que esmalten el seu escrit.

Segons dia "La Justicia Social", els excursionistes, després de veure el caudaloso manantial, que no dona per ara més que la mitat escassament de l'aigua que'l senyor Caballé se compromet a portar a Reus, — i aixó darrer es clar que no ho diuen els socialistes, — varen veure l'interior del pou al fondo del qual descendieron i vieron como sube... el agua, i tot seguit el doctor Pistor, que abandonà la càtedra de Geologia, nada menos que de la Universitat de Berlin, per a viure, segons se veu, a fer-nos feliços, explicà el perquè Reus no té aigua, aludiendo — quin valor! — a la naturaleza y capas de la tierra, a la elevación y condiciones de las montañas,

a la evaporación por el sol de las aguas del Mediterráneo, a la dirección y circunstancias — ja han sortit "Las Circunstancias" — de los rios Francol, Brugent y Ouiruna, a todas las razones en fin que prueban hasta la evidencia que Reus es seco por consecuencia de la naturaleza.

Ja ho venen: Reus no té aigua por consecuencia de las leyes de la Naturaleza. ¡Aquí que la gent començava a maliciar que la culpa era dels possibilistes! Doncs, no senyors; la culpa es de aqueix sol maleit que l'ha donada per a veure a evaporar l'aigua del Mediterrà; la culpa es de totes les causes aludides pel doctor i que la sort, per a ell, que no podien contestar a la alusió, que sinó, no n'haurien dit poques de coses; la culpa es, sobre tot, de les ditxoses lleis de la Naturalesa, de les mateixes lleis per les que en Pallejà vol entendre en tot, i els socialistes s'ho creuen tot, fins la rarissima virtut de les aigües del pou del miracle per a fer creixe el tamany de les avellanes. Nada, nada, es cuestión d'anar a Alemania a buscar el remedio. Allí, que es la tierra on la disciplina hitler sea imperio, potser haurán trobat el medi d'impedir que'l sol evapori l'aigua del mar.

Mes no cal que'ns encaparrem, perquè el problema de les aigües té solució. Solució única, aixó sí, perquè, segons el doctor Pistor, solo con un pozo artesiano pot remediarse la nostra miseria d'aigua. Tenorats que no ho diu, deixa entendre, — i ho diem nosaltres pensant cobrar-nos després el favor, ja que no ens va sortir bé lo dels 36.000 duros, — que aquí, en el nostre camp, no hi pot haver cap més pou artesian que'l del Mas Garriga, puig per lo vist, el senyor Caballé, ha tingut la trassa de conseguir que d'aquesta mena de pous, no més se'n fabriquin per a ell i al seu guatí. Sí, ja ho sabem que la ciencia diu que per a fer un pou artesian se requereixen certes condicions en el terreno que no's compren ni's venen, i que, per lo tant, alló ont s'ha fet un pou del miracle, se'n podrien segurament fer d'altres; però, no, senyors, el pou Caballé no pot tenir partió, perquè qui es, veiam quí es la ciencia, al costat de la influencia política i e poder den Caballé i Goyeneche?

I de l'enginyós interrogatori a que'l periodista subjectà al doctor, quén di-

rem? Sembla talment aquells temes po- ca soltes que porten moltes gramàti- ques: «Què tal te trobes avui?—La lluna està en quart creixent.» «No cree usted que lo probable es que baje el precio del agua dado el interés que ha de tener la Compañía en vender cuanto más agua mejor?—E! precio, naturalmente, depende del consumo.»

I allò de la vinguda del nou Moisés, (no diu si amb varilla màgica o sense), i del pantan que han fet a Riudecanyes con agua al descubiertu? Vaja, vaja; indubtablement, la gent d'Alemanya ne sab més que la d'aquí. Ells sempre fan els pantans en els rius, i aquests, i l'aigua dels pantans, i tot, absolutament tot, no estan mai al descubiertu, sinó molt tapadets; primer, per a que no's mullin, i després, per a que l'aigua no s'evapori.

Quantes, pero quantes tonteries se diuen, quan se defensa una mala causa!

**

I ara, en serio, senyor Pistor.

Es veritat que vostè, després d'estu- diar durante muchos años el terreno del Camp de Tarragona, ha arribat a la conclusió de que en ell no hi ha aigua enlloc per a satisfer les necessitats de Reus? Doncs, miri: nosaltres ens inclin- em a acceptar, contra la opinió de vostè, la del malaguanyat geòlec Font i Sagué, el qual afirmava que'l subso- l de les terres del nostre camp, tenia una riquesa immensa d'aigua, fins al punt de que, els estanys de les veïnes plat- ges, eren mirats per en Font com a vàlvules de seguretat per ont s'expans- ionaven les aigües empresonades sota terra.

Creiem a en Font i Sagué i no com- partim la opinió de vostè, primer, per- que l'eminent geòlec en mala hora per- dut per a Catalunya, era un doctor de casa, pero veritable; en segon lloc, per- que en Font constituïa una autoritat per tothom reconeguda i respectada, en aqueixes matèries; i per últim, perque la realitat dona una prova patenta de que les deduccions den Font i Sagué son encertades.

Efectivament; durant els seus estu- dis del nostre camp, no se li ha acudit mai, senyor Pistor, la consideració del caudal immens d'aigua que s'extren dels minats i pous de les terres tarragonines? Doncs nosaltres hi hem pensat moltes vegades, i tant es així, que anem a fer-li una proposició i esperem que la acceptarà. Nosaltres invitem a vostè a que'ns ajudi a fer una estadística— grosso modo está clar, perque per a fer- la detallada i exacta se necessiten molts dies de treball,—de tots els manantials que a Reus i als seus contorns s'explo- ten per a regar les terres de conreu. I tenim la seguretat de que al cap d'avall de la nostra reaserca, ens trobarem amb que lo que sobra es aigua per a Reus; ens trobarem amb un caudal d'aigua fabulós del que, ni vostè, ni nosaltres, ni ningú, ne té una idea aproximada; amb un caudal d'aigua, al costat del qual, no direm que'l Rhin se senti pe- tit, pero si el que s'hi sentiren els rius i pantans sin agua al descubiertu que hi han per Alemanya.

En la confecció d'aquesta estadística, si vol vostè, senyor Pistor, fins ens po- dem ajudar els bons xicots de «La Jus- ticia Social». Ens faran de moment al- gun disbarat, tal vegada, perque no sabem de qué van, a jutjar per allò de les avellanades de tamany mai vist. Pero no s'apuri, que aviat els convencarem i faran bona feina. ¿No veu que s'han tornat tant bons creients, que fins creuen en Moisés i en su varilla màgica?

Retallem de nostre estimat con- frare barceloní, «El Poble Cata- lá» les següents ratlles publicades en sa edició d'ahir:

«Un federal nacionalista republicà a l'Audiencia

Per al dia 29 del corrent está senyalada la vista en judici oral, en l'Audiencia de Tarragona, de la causa que per suposades inju-

ries al diputat Julià Nougués s'ha seguit contra nostre volgut amic, el redactor de FOMENT de Reus, don Joan Loperena.

El motiu de la querrela inter- posada per en Nougués no es al- tre que l'haver censurat nostres correligionaris de Reus, des de FOMENT, la conducta d'aquell diputat que en plé Parlament va difamar a nostres amics per l'o- posició ferma i sensata que rea- litzem contra'l projecte de mono- poli d'aigües d'aquella ciutat, del qual es autor el diputat a Corts segons sembla reformista senyor Caballé i Goyeneche, a qui ajuda el senyor Nougués.

Aixó es tot, i per aixó s'ha querrelat el senyor Nougués quan haurien d'esser nostres companys de FOMENT els querellants, cosa que ja havien intentat amb «Las Circunstancias» per a estar al menys a la recíproca, pero sem- pre han topat amb l'immunitat parlamentaria del seu director, que es el propi senyor Nougués.

Saben nostres companys de Reus i especialment el senyor Loperena, que en aquest assump- te de justicia ens tenen al seu costat.»

Agraim en lo que val l'oferi- ment del confrare.

De les comarques

La Conca de Barberà

La Conca es un país vinícol. Apun- tem avui algunes notes sobre vinicul- tura i cooperativisme.

La xamósia de la Conca de Barberà, situada entre la Cava i el Camp, compta des d'avui amb un superb edifici per a Celler, que es l'admiració de quants el venen. Deixant apart la seva utilitat, com ornament arquitectural solament, es una joia per un poble. La capacitat dels envasos es de deu mil carregnes i el seu cost, comprés edifici, maquinaria i accessoris, de 128.000 pessetes. L'obra l'ha portada a cap el Sindicat Agrícola, al qual, i en particular el senyors Mar- tí, Canillera, Compte, Pajol i Plana entre altres, els felicitem per l'empresa que contarán com una veritable i me- rescuda gloria.

—L'Espluga de Francolí, mercès al patriotisme d'alguns socis i a l'incansa- ble activitat del seayor Josep Maria Rendi i Miquel tindrà un magnífic ce- ller, el qual, pel seu aspecte exterior i la seva sumptuositat, bé mereix el nom de «moderna catedral del vi». La concepció i direcció de l'obra acredita el valer científic i la bella visió estètica del jove arquitecte don P. Doménech fill de l'il·lustre patrio don Lluís Do- ménec Montaner. Malgrat la seva ri- quesa el pressupost serà de 135.000 pessetes; compta amb més de cent afi- liats, els primers productors; s'inaugur- arà aquesta cullita i actualment pro- ceedeixen a l'instalació de la maquinaria vitícola. No intentem tant sols escriure l'apologia d'una acció semblant, ni l'e- logi dels que volen realitzar l'obra útil i hermosa. El temps posarà de relleu la seva trascendencia.

—A Sarreal hi ha dos Sindicats un que ja funciona i es S. Agrícola i un altre en projecte que es el S. de Vinicul- tors. El primer comprén quasi ex- clusivament el petit culliter i el mitger i el segon els propietaris. El celler del S. Agrícola está acabant-se dirigit per l'acreditat mestre d'obres don Pere Mi- quel. Tota temptativa d'associació, única manera de poder vinificar bé, es me- reixedora d'alta lloanca; si's porta a fe- líc terme, com han fet els del S. Agrícola de Sarreal, sense altra estimul que la bona voluntat aleshores aquesta se torna heroisme. No comptaven amb medis pecuniaris, ni crèdit suficient per a ai-

tal empresa, mes la seva voluntat ha sortejat tots els obstacles i termenen ja l'obra anhelada. Realment avui es mo- desta, pero si persisteixen, no duptem que en l'avonir tindrán el casal que en somnis entrevienen.

I el S. de Vinicultors de la mateixa vila s'está organitzant; hi han cent so- cis; regna gran entusiasme, i el seu projecte es aixecar un edifici adequat, còmode i sumptuós. Se gestiona un em- préstic amb el benemérit Banc de Valls; dirigitá l'obra en Pere Domenech.

El Corresponsal.

Informació Local

L'acte de l'arcalde sospenent l'acord de la firma de l'escriptura de les aigües, encara que's tenia per descomptat per tractar-se d'un acord ilegal i a totes lloans injust i constituïu de responsa- bilitat dels regidors de la majoria, no ha deixat d'esser aplaudit com se me- reix per tota l'opinió imparcial, per tota la ciutat, cansada ja de tantes bra- vates i amenaces d'eixa majoria preva- ricadora que en l'exercici del govern municipal se creu omnipotenta per a detentar les llibertats públiques i la voluntat popular contraria al projecte de monopoli de les aigües.

Amb motiu de l'acord de l'arcalde, «Las Circunstancias» se permet algu- nes frases de mal gust contra'ls honora- bles presidents de les entitats i «corpo- racions econòmiques».

Al llegir «Las Circunstancias» qual- sevol creuria que aquí Reus hi ha algu- na personalitat que defensa el projecte Caballé fora dels quatre regidors de la majoria que l'han votat.

Nosaltres retem a «Las Circunstancias» ja que tant gust té en publicar cada dia els noms dels dignes presidents de les entitats que, com si cometessin algun delictu per oposar-se al ruinós projecte de mo- nopoli, a que'ns digni els noms de les personalitats que'l defensen, perque la ciutat no sab encara quines son aquestes personalitats tant desinteressades que laboren per dit projecte i ja es hora de que ho sapíem per a que l'opinió sá- piga a que atendre's respecte al valor de les acusacions insidioses del llibel- difamatori del possibilisme.

La formidable vaga de l'Art Fabril continua essent total en nostra ciutat, transcorreguent el dia d'ahir sense que'l més petit incident donés idea del magne conflicte que sosté l'industria textil.

Apesar de no celebrar ahir al cap- llat els obrers rennó com tots els dies celebren, el local social de l'Art Fabril se vegé en aquella hora extremadament concorregut, amb motiu de repartir-se bonos als vaguistes.

La Junta de l'Art Fabril segueix re- bent molts donatius a l'objecte d'alliviar la precaria situació dels vaguistes; ahir n'hi feu un «La Societat d'Agricultors, d'Alcover, consistent en 15 sacs de pa- tates, 3 de sebes i uns 500 pebrots i al- tres tantes esbarginies, tot lo qual s'a- nirà repartint entre'ls vaguistes.

Segons llegim, el gran patrio catalá, nostre distingit correligionari don Il- defons Suñol, ha arribat a Barcelona, procedent de Vernet-les-Bains, acompa- nyat del seu germá i distinguida espo- sa i filles.

L'estat de l'eminent jurisconsult, no presenta gran millora d'engué que'n par- larem darrerament. Segueix essent greu, disorientadament.

No tenim que repetir amb quina an- sietat desitgem la total curació de l'emi- nent prohóm, per la salut del qual se interessa tant vivament tothom que té una significació i un relleu a Cata- lunya.

Ahir no pogué celebrar sessió nostre Ajuntament per no haver-se reunit ma- joria de regidors.

Organitzat pel Centre Republicà An- tonomista i la Joventut Federal Na- cionalista Republicana, del Vendrell, el proper diumenge, dia 24, se celebrará un aplé republicà a Santes Creus, ont hi tindrà lloc un gran miting, en quin acte hi pendrá part, entre altres elo- quents oradors, l'il·lustre diputat per aquell districte, don Jaume Carner.

A la Central de telégrafs de Barcelo- na hi está detingut, per no trobar el seu destinatari, un despatx expedit des d'aquesta ciutat amb la següent adre- sa: «Salvador Costa, Hotel Continental, Rambla del Centro».

Des de fa alguns dies criden l'atenció del públic uns aparells que varis soldats han instalat en uns terrenos situats en la part baixa de la població i prop del lloc conegut per «Molinet». Se tracta d'una estació radiotelegráfica o sigui de telegrafia sense fils, provisional, que han montat allí els enginyers militars per a fer pràctiques i comunicar se amb altres non estacions que, junt amb la d'aquesta ciutat, sortiren de Madrid i s'han instalat en diferents poblacions d'Espanya i de la frontera francesa. Fins ara, les proves practicades han donat excelent resultat, havent se comunicat dita estació amb Barcelona, Saragoça, Jaca i altres.

Segons l'Inspecció general de Sani- tat exterior, ha sigut comunicada ofi- cialment la noticia d'haver aprescut el cólera en el municipi de Vascara, departament de Teleorman, regió del riu d'igual nom, afluent del Vede, que ho es a la vegada del Danubi, a Ru- mania.

Vegis a quarta plana la caricatura de Junceda.

En el Teatre Circo i conforme s'ha vingut anunciant aquests dies, hi tindrà lloc aquesta nit l'extraordinari de- but de la eminent artista en el genre de «Les Villesseuses», que ha sigut senyalat triomf en les principals ciutats de l'estranger i d'Espanya, pel seu distingit art i finura, així que rica presentació; presentant-se, ademés, el notable duet italo-espanyol «Les Vil- leseuses», artistes d'indiscutible mèrit, que donarán a conèixer diversos tre- balls de variat i extens repertori.

Completarà la funció d'aquesta nit, soberbi programa de cine, exclusiu per a aquesta nit, conforme vé efectuant la Empresa de l'esmentat Teatre, en el que hi figurará la preciosa i interessant cinta «La odisea de un alma», havent- se augmentat l'orquestra de manera con- venient, per a donar la deguda impor- tancia a l'espectacle.

Mereix elogis l'Empresa de dit col- legiu per l'interés que demostra en donar als espectacles la major varietat, i no dubtem que'l públic correspondrà als sacrificis que aixó representa.

Atenent a que no perd l'actualitat, hem retirat de l'edició d'avui, per manca d'espai, l'article, seguint la serie dels dedicats a la municipalització de serveis públics, comentant la llei italiana que regula aital importantíssima materia administrativa.

Lo publicarem en una edició próxi- ma, com anirem publicant els que, tractant tan magna qüestió, tenim en car- tera, doncs han sigut molt ben acullits pels nostres lectors i elogiat per quan- tes persones competents en la materia venen llegint los.

Així demostra, amb aquests treballs, el nostre partit, com está capacitat per a governar, oferint al poble el fruit de l'estudi dels ayenços que cada dia asso- leix la ciencia política.

El proper diumenge, dia 24, en la Societat «La Palma» s'hi representarà per primera vegada la tant divertida comedia en tres actes i en vers, origi- nal del malaguanyat autor catalá Fre- deric Soler (Pitarrá), titulada «Les Francesilles».

A l'acabar-se la funció, s'obsequiará a les senyoretes amb els acostumats ballables.

LLUM ELÈCTRICA. Lámpara Metal-T insuperable, de filament metálico trellat. Única verdaderament irrompible i la millor i més econòmica de totes les lámp- pares elèctriques. Des de 1 de juliol a 1'80 pessetes, de 5 a 50 bujies.—Lluís Escolá, arroyal de Santa Agna n.º 40.—Casa degudament autorizada per a in- stalacions elèctriques de totes classes, comptant amb personal tècnic experofés per a dit servei.

ANUNCI

Al públic en general i en particular a tots els metalúrgics, propietaris, mes- tres d'obres i paletes.

La raó social abaix expressada, posa a sa disposició el seu nou taller en el ram de fundició de ferro, situat en el carrer del Doctor Robert (cantonada al de Sant Miquel), en quin s'ofereixen els seus serveis en tot lo referent an aquest ram.

Gran assortit de cuines econòmiques perfeccionades, de totes classes i mides, així com peces soltes de totes classes, a preus somament reduïts.

Reus i juny 1913.

Roig Climent i Gual.

AVIS

El Doctor Pere Fonta- na Gran, especialista en les enfermetats dels ulls, ha traslladat als dilluns de cada setmana, la visita que tenia establerta els diumenges, en el carrer de la Presó, 8, principal.

Hores de consulta: de 10 a 1 i de 3 a 5. —A Barcelona, Diputació, 235.

ESPECTACLES

TEATRO CIRCO

Grans sessions de cine per a avui, prenent-hi part la célebre cançonetista italiana «Maria Campi» i els famosos duetistes «Les Villesseuses».

Magnífic programa de cine.

Sessió única a les 10.

SALA REUS

Escullides sessions de cinematografi tots els dijous, dissabtes i dies festius.

SECCIO OFICIAL

REGISTRE CIVIL

INSCRIPCIONS DEL DIA 20 AGOST 1913

NATXEMENTS

Evarist Miquel Cabré.—Joan Barga- lló Pamies.—Salvador Sedó Mateu.— Concepció Olivé Amigó.—Jaume Pa- mies Balart.—María dels Dolors Figue- ras Roselló.

Moviment del Port de Tarragona

DIA 20 D'AGOST DE 1913

dades facilitats per l'Agencia de don E. Fábregas

Entrades «Santa Agna» de Sevilla, consignat a Vilar. Càrrega general.

«Castilla» de Sevilla, consignat a Mac-Andrews. Càrrega general.

«Vinifreda» de Liverpool, consignat a id. Càrrega general.

«Santa Rosa» de Palamós, consignat a Ricomá. Càrrega general.

Sortides

Hermosa Balarines» de Sant Carles; consignat a Mallol. Sal.

«Castilla» i «Santa Ana» per a Mar- sella. Càrrega general.

Anunci de sortides de vaixells

Dia 21.—Varis vaixells per a la costa.

Dia 21.—«Vinifreda» per a Liverpool; consignatari Mac-Andrews.

Dia 21.—«Cabo Peñas» per a Cetta i Marsella, consignatari Peres.

Dia 22.—«Achilles» per a Holanda, consignatari Ferrer.

Dia 23.—«Rioja» per a Cetta, consig- natari Fábregas.

Dia 24.—«Arno» per a Dinamarca, consignatari Ferrer.

Dia 25.—«Portugal» per a Ambarés, consignatari Mac-Andrews.

Dia 26.—«Sardinia» per a Noruega, consignatari Boada.

ENOFOSFORINA

Reconstituient el més efíca i ràpit per a les convalescències i agotament. Retorna l'apetit, el benestar i l'alegría. Es tónie cerebral perque remineralitza la MATERIA GRIS donant-li vitalitat i energia.

Se ven a tot arreu i a casa de l'autor

Farmacia Serra

Arraval de Santa Agna, núm. 80; i
Farmacia Nova de N. Batalla - Portal Jesús

REUS

VIDRES PLANS

VIDAL GERMANS I C^a

Martí Napolità. (Alcañiz),
REUS

IBARRA I C^a Stat. en Cmta. SEVILLA

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots els dijous sortida fixa del port de Tarragona per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almería, Málaga, Cádiz (admetent càrrega per a Ayamonte i Isla Cristina, Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcía-Carril Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián.—Servei ràpid eventual per a Galícia i Nord d'Espanya amb escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander i Bilbao, emplant solsament 14 dies en el viatge.—S'expedeix coneixement directe per Larca i Sant Esteva Pravia amb trasbort al vapor "Luarca núm. 3, i per a Dunquerque als vapors de la Companyia Francesa "Dennia i d'Anzin".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Unic servei fixe i setmanal per a Cette i Marsella tots els divendres

PROXIMES SORTIDES

Per a la Costa d'Espanya			Per a Cette i Marsella		
Agost	21	Vapor Cabo San Vicente	Agost	22	Vapor Cabo Peñas
"	28	" " Toriñana	"	29	" " Corona
Setembre	4	" " Peñas	Setembre	5	" " San Antonio
"	11	" " Corona	"	12	" " Quejo
"	18	" " San Antonio	"	19	" " Oropesa

Per a més informes, al consignatari a Tarragona: En MARIAN PERES. - Real, núm. 32. - Telefon núm. 45

POLVO NOËL
ANTISÉPTICO

ESCOCIDOS DE LOS NIÑOS ESCALDADOS
SUAVIZADOR DE LA PIEL
EVITA SUPUR Y MAL OLOR DE LOS PIES Y SOBACOS
PARA DESPUES DEL BAÑO Y TOILETTE
PARA DESPUES DEL AFEITADO

UNICO AGENTE PARA ESPAÑA PORTUGAL Y AMERICA LATINA
JOAQUIN FAU-MALLORCA 184-BARCELONA

Pots a 0'35 i 0'50 pessetes i
pot metall luxe a 1'25.
De venda en
Farmacies i Droguerías

A este suplicio, en Ton-kin,
Condenará a todo aquel
Que no gaste POLVO NOËL.
Un terrible mandamto

BOTES
Teodor Vernet
S. Francisco Xavier, 4. Reus
Se venen botes de 2 i 1 carga, de superior qualitat a preus barats.

Lean vós eso atentamente

Las Turbaciones de la Circulacion

El Artrismo

Será un error muy grave creer que hubiera de emplear el **DEPURATIVO RICHELET**, cuando aparecen las manifestaciones externas (enfermedad de la piel) debidas a una invasión de humores en la sangre.

El **DEPURATIVO RICHELET**, posee una acción mucho más extendida. En efecto, da maravillosos resultados en todas las afecciones del aparato circulatorio; que sean esas afecciones debidas a las arterias que están menos flexibles ó a la sangre que se halla ya enferma. Su acción se hace sentir, particularmente en las personas que que tienen más de 45 a 50 años, cuando el corazón se hace menos vigoroso, las arterias menos elasticas produciendo en este momento perturbaciones de la circulación, congestiones, entorpecimientos, comezónes, sofocaciones, hinchazón de los miembros, vértigos y síncope, pesades de cabeza, reumatismos, dolores de las articulaciones, jaquecas persistentes, gota, etc. En una palabra, todas las manifestaciones de origen artrítico.

En lo que toca a las mujeres llegadas a la edad crítica, suprime las turbaciones muchas veces gravísimas de este periodo difícil.

No sabríamos recomendar demasiado a todas las personas que han padecido ya perturbaciones de la circulación, el uso casi constante del **DEPURATIVO RICHELET**.

Un folleto, en lengua española, tratando de las enfermedades de la piel, ha de ser remitido gratuitamente, por los depositarios, a todas las personas que lo piden.

Para obtener también gratuitamente ese folleto, basta dirigirse al señor **L. RICHELET, 13, rue Gambetta, en Sedan (Francia)**

DEPÓSITO GENERAL Y VENTA:
Droguería de D. Francisco Loyarte, calle de San Francisco de Loyola, 9, San Sebastián.

VENTA EN REUS:
Farmacia de A. Punyed Lloberas.—Llovera, 47.
Farmacia de A. Serra.—Arrabal Santa Ana, 80.

DISPONIBLE